

Lov om videnskabelig uredelighed m.v.

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Formålet med loven er at styrke troværdighed og integritet i dansk forskning.

Stk. 2. Loven fastlægger rammerne for håndtering af:

- 1) Videnskabelig uredelighed.
- 2) Tvivlsom forskningspraksis.

§ 2. Loven finder anvendelse på følgende sager:

- 1) Sager, der vedrører forskning udført med hel eller delvis offentlig dansk støtte.
- 2) Sager, der vedrører forskning udført ved en offentlig dansk forskningsinstitution.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse på sager om videnskabelig uredelighed i privatfinansieret forskning, som ikke er omfattet af stk. 1, hvis den private virksomhed el.lign., der har udført forskningen, giver samtykke til behandlingen af sagen.

Kapitel 2

Definitioner

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.
- 2) Fabrikering: Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- 3) Forfalskning: Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeldelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.
- 4) Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.
- 5) Tvivlsom forskningspraksis: Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.
- 6) Videnskabeligt produkt: Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.
- 7) Forsker: En person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer.
- 8) Forskningsinstitution: En offentlig dansk institution, der udøver forskning.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed, jf. stk. 1, nr. 1, omfatter ikke

- 1) tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen,

- 2) spørgsmål om videnskabelige teoriers holdbarhed og
- 3) spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Kapitel 3

Videnskabelig uredelighed

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

§ 4. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Stk. 2. Sager efter stk. 1 skal vedrøre forskere, som har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt i sagen.

§ 5. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed består af 1 formand og 8-10 faglige medlemmer. For hvert fagligt medlem skal der være en suppleant. Faglige medlemmer og suppleanter skal repræsentere forskellige videnskabelige forskningsområder.

Stk. 2. Formanden skal være landsdommer og udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter indstilling fra domstolene.

Stk. 3. De faglige medlemmer og suppleanter skal være anerkendte forskere og udpeges af uddannelses- og forskningsministeren i deres personlige egenskab efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond.

Stk. 4. Nævnet kan for den enkelte sag beslutte, at en suppleant, jf. stk. 1, skal indtræde i nævnet, hvis et fagligt medlem får forfald, eller hvis det i øvrigt vurderes relevant. Indtrådte suppleanter fungerer for resten af sagens behandling.

§ 6. Formanden og de faglige medlemmer samt suppleanterne udpeges for en periode på indtil 4 år. Genudpegning er mulig, indtil vedkommende har været udpeget i samlet 6 år.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan undtagelsesvis forlænge udpegningsperioden for formanden og de faglige medlemmer samt suppleanterne for en begrænset periode ud over de perioder, der er anført i stk. 1.

§ 7. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan som led i sagernes behandling indhente ekspertbistand efter konkret behov.

§ 8. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af nævnets medlemmer, herunder formanden, er til stede. Nævnet træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer. Ved stemmelighed afgør formandens stemme udfaldet.

§ 9. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en forretningsorden. Forretningsordenen offentliggøres på nævnets hjemmeside efter forudgående godkendelse af uddannelses- og forskningsministeren.

Behandling af sager om videnskabelig uredelighed

§ 10. Sager om videnskabelig uredelighed kan rejses af enhver ved anmeldelse, der indgives til den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført. En anmeldelse kan vedrøre anmelderen selv som en anmodning om renselse for påstande om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. I tilfælde, hvor forskningen ikke er udført på en dansk forskningsinstitution, eller hvor den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, selv rejser sagen, indgives anmeldelsen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Stk. 3. En forskningsinstitution har pligt til at indgive anmeldelse, hvis der er begrundet mistanke om, at der i en konkret sag ved forskningsinstitutionen foreligger videnskabelig uredelighed omfattet af nævnets kompetence.

§ 11. Den forskningsinstitution, der modtager en anmeldelse efter § 10, stk. 1, skal påse, at anmeldelsen indeholder oplysninger om

- 1) det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen,
- 2) den eller de forskere, som anmeldelsen vedrører,
- 3) de påstande om videnskabelig uredelighed, der fremsættes, og
- 4) begrundelsen for de fremsatte påstande om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Indeholder anmeldelsen de i stk. 1 nævnte oplysninger, skal forskningsinstitutionen efter dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejde en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder og oversende sagen til nævnet senest 3 måneder efter modtagelsen af anmeldelsen.

Stk. 3. Indeholder anmeldelsen ikke de i stk. 1 nævnte oplysninger, skal forskningsinstitutionen afvise at oversende sagen til nævnet.

§ 12. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager af egen drift, hvis der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, skal efter anmodning fra nævnet bistå med en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder.

§ 13. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise at realitetsbehandle sager i følgende tilfælde:

- 1) Sagen falder uden for nævnets kompetence.
- 2) Sagen må anses for åbenbart grundløs eller formodes ikke at kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed.
- 3) Omkostningerne ved sagens behandling står ikke i rimeligt forhold til dens betydning.
- 4) Sagen har meget lille tilknytning til Danmark.

§ 14. Sager, der ikke optages til realitetsbehandling, skal som udgangspunkt afvises af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed senest 3 måneder efter nævnets modtagelse af sagen i henhold til § 10, stk. 2, eller § 11, stk. 2.

§ 15. Sager, der optages til realitetsbehandling af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, skal færdigbehandles senest 12 måneder efter nævnets modtagelse af sagen, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, eller nævnets optagelse af sagen til behandling af egen drift, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. Foreligger der særlige omstændigheder, kan sagsbehandlingen forlænges ud over de 12 måneder.

§ 16. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afslutter realitetsbehandlede sager ved at træffe afgørelse om, at der foreligger eller ikke foreligger videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Som led i afgørelser efter stk. 1, hvor nævnet konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, kan nævnet beslutte følgende:

- 1) At henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage.
- 2) At orientere den eller de berørte forskningsinstitutioner.
- 3) At orientere forskerens arbejdsgiver.
- 4) At orientere udgiveren af det videnskabelige produkt, herunder eventuelt henstille til denne, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage el.lign.
- 5) At orientere eventuelle fonde el.lign., som helt eller delvis har finansieret den udførte forskning.

§ 17. I tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vurderer, at en sag kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, som af nævnet vurderes til ikke at være videnskabelig uredelighed, kan nævnet oversende sådanne forhold til den relevante forskningsinstitution til videre behandling.

§ 18. Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Tvivlsom forskningspraksis

§ 19. Forskningsinstitutionerne behandler tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Stk. 2. Opgaven efter stk. 1 kan løses af den enkelte forskningsinstitution selv, i fællesskab af flere forskningsinstitutioner eller under anvendelse af ekstern ekspertise.

§ 20. Den enkelte forskningsinstitution offentliggør på institutionens hjemmeside retningslinjer for behandling af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Kapitel 5

Beretninger

§ 21. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om sin behandling af sager om videnskabelig uredelighed.

§ 22. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som har været under behandling ved forskningsinstitutionerne. Beretningen udarbejdes på baggrund af en årlig afrapportering fra forskningsinstitutionerne til nævnet.

Kapitel 6

Sekretariatsbetjening, tilsyn, bemyndigelser m.v.

§ 23. Sekretariatsbetjeningen af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed varetages af Uddannelses- og Forskningsministeriet eller en statslig myndighed under ministeriet.

§ 24. Uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med, at denne lov og regler fastsat i medfør heraf overholdes.

§ 25. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om formkrav og tidsfrister for anmeldelser om videnskabelig uredelighed, kommunikation på andre sprog end dansk og om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur m.v.

§ 26. Uddannelses- og forskningsministeren kan bemyndige en statslig myndighed under ministeriet eller andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kapitel 7

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 27. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Medlemmerne af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvis udpegningsperiode ikke er udløbet ved lovens ikrafttræden, udgør Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, indtil nævnets medlemmer er udpeget i overensstemmelse med § 6.

Stk. 3. Medlemmerne af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvis udpegningsperiode ikke er udløbet ved lovens ikrafttræden, bistår efter anmodning fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med at færdigbehandle sager indbragt før lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse på sager indbragt for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed før lovens ikrafttræden. For disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. De første årlige beretninger efter §§ 21 og 22 vedrører perioden fra lovens ikrafttræden til og med den 31. december 2018.

§ 28. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 26. april 2017

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Søren Pind